

(4) **Reaktionen mit Sauerstoff**
Katalytische Zersetzung von Wasserstoffperoxid durch Eisen(II)-Komplexe, auch die Reaktion

HİPERTANSİYON TEDAVİSİNDE NADOLOL'UN ETKİSİ

Dr. Metin ÖZTÜRK (x)

Dr. Lütfi GÖKMEN (x)

Dr. Mehmet GÜNDÖĞDU (xx)

Dr. İlknur ERGENE (x)

DR. SNAK EUGENE (x) 19
DR. ISMET DINDAR (xx) 19

Dr. İshak BİNDAR (xx)
Dr. Hüseyin ÖZDEMİR

Dr. Huseyin OZDEMIR (xx)

ÖZET:

Eylül 1981-Ocak 1982 tarihleri arasında servisimize müracaat eden 21 hiper-tansiyonlu hastanın Nadolol ile tedavi sonuçları sunuldu. Daha sonra tedavi öncesi ve sonrası bulgular tartışıldı.

GİRİŞ:

Prichard tarafından 15 yıl önce, beta-blokerlerin antihipertansif özelliklerinin ortaya çıkarılmásından bu yana, hipertansiyonda etki mekanizması henüz aydınlanamamıştır. Kardiyak debinin ve plazma hacminin azalmasına ek olarak; baroreseptörlerin ayarlanması, merkezi sinir sistemi üzerinde etki, adrenerjik nöron blokör etki, antirenenin tesiri gibi çeşitli hipotezler ortaya atılmıştır. (1)

Beta-blokerler kan basıncını düşürürlerken, böbrekten renin salgılanmasını da azaltırlar. Bu iki etki arasındaki nedensel ilişki celişkilidir. Morgan ve arkadaşları bu konuda birbirini tutmayan neticeler yayınlamıştır. Yapılan çalışmada oral propranolol alındıktan 4 saat sonra plazma renin seviyesi düşmüştür, ama kan basıncı değişmemiştir. Aynı süre zarfında pindolol kan basıncını düşürmüştür, renin seviyesini düşürmemiştir. Fakat hipertansif hastalara uzun süre verildiğinde plazma renin seviyesi düşmüştür (2). Yine de kan basıncı ve plazma renin aktivitesi arasında bir korelasyon kurulamamıştır. Son yillarda Gross (3) yaptığı çalışmaları, kardiyo-selektif özelliğine ve intrinsik sempatomimetik aktivitesine (ISA) bağlı olmadan, bilinen bütün beta-adrenerjik blokerler uygun dozda, yeterli bir süre tattib edildiklerinde kan basıncını normal hudutlara getirirken, renin-anjotensin sistemindeki inhibe edici etkileri değişiklik gösterir, şeklinde özetlemiştir. Sağlıklı

(x) Ata. Uni. Tıp Fak. İç Hastalıkları Bilim Dalı Araştırma Görevlisi

(xx) „Borski, Radziec RSY zwróci obie gospodarki do dawnych rzutów. Izman

kışilerde yapılan akut intravenöz deneyde beta-blokerlerin, aynı derecede plazma renin aktivitesini düşürdüklerini, isoprenalin'in oluşturduğu pazma renin artışılarına kardiyoselektif olanlara kıyasla, kardiyoselektif olmayanların daha etkili olduğu tesbit edilmiştir (4).

Nadolol, yeni geliştirilmiş, otonom sinir sistemi üzerine olan etkisi spesifik olmayan bir beta-adrenerjik reseptör blokeridir. Membran stabilleştirici özelliği ve ISA'sı yoktur. Kardiyoselektif olmayan beta-blokerler arasında yer alır (9).

Nadolol ile yapılan çalışmalarda, atriyumun kontraksiyon gücünü, propranololdan 30 kat daha az depresyona uğrattığı, isoprenaline karşı gösterilen taşı-kardik cevabı inhibe ettiği etki süresinin propranolola göre 4-5 kat daha uzun olduğu gösterilmiştir. Nadololun kalb hızını ve kan basıncını 10 mg/kg lik dozdan başlayarak ve doz ile bağımlı olarak azalttığı, 300 mg/kg lik doza kadar kalb debisini etkilemediği gözlenmiştir (5).

MATERİYEL VE METOD:

Çalışmanın amacı, bir beta-reseptör blokeri olan Nadolol'un antihipertansif etkenliğinin saptanmasıdır. Bu konuda ölçü, sistolik kan basınçının 140 mmHg, diyastolik kan basıncının 90 mmHg nin altına düşürülmesi olmuştur.

Bir haftalık ara ile yapılan iki ölçmede de, sistemik kan basıncı 140/90 mmHg nın üzerinde bulunan vakalar çalışma kapsamına alındı. Çalışma kapsamına alınan vakalar Eylül 1981-Ocak 1982 tarihleri arasında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Polikliniğine başvuran hipertansiyonlu hastalar arasından seçildi. Bu vakalar; yeni geçirilmiş miyokard infarktüsü, sinüs bradikardisi, kalb bloku, kalb yetersizliği, ileri kalb kapaklı bozukluğu, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, psöriazis, diyabetes mellitus yönünden tetkik edildi ve bunlardan biri veya birkacının teşbit edildiği vakalar bu çalışma kapsamına alınmadı.

Çalışma kapsamına 9'u kadın, 12'si erkek olmak üzere toplam 21 vakada bulundu. Hastaların en gençi 27, en yaşlısı 60 yaşında olup ortalama yaşı 39 idi.

Vakaların bir hafta ara ile yapılan sistemik kan basıncı ölçümü 160/90 mMg, ya da daha üst sınırlarda bulununca, her sabah günde bir kez olmak üzere 80 mg Nadolol (bir tablet) oral olarak verilmeye başlandı. İlk haftada gerek görülen hastalarda doz 160 mg/gün'e çıkarıldı. Kan basıncının öngörülen düzeye inmediği durumlarda tedaviye bendroflumethiazid eklendi. Hastaların her gün saat 12.00 dolaylarında, 5 dakika yatar durumda kaldırılan sonra sistemik kan basıncı ölçü ve kalb hızı sayımı yapıldı. Bu şekilde tüm vakalar altı haftalık takibe alındı, kan basıncı ile kalb hızındaki değişimler ve ilaçın yan etkileri izlendi.

B U L G U L A R Çalışma kapsamına alınan 21 vakadan, 2 si kronik glomerulonefrit, 7 si kronik böbrek yetmezliği, 12 si esansiyel hipertansiyonlu idi. Nadolol tedavisi sırasında bütün hastaların kalbatım hızlarında düşme gözlemlendi. Ancak bu azalma tehlikeli sınırlarda değildi. Üç vakanın kalb atım hızı 50-60/dakika arasında seyretti. Sadece bir vakanın kalb hızı 50/dakikanın altına düşmüdü, doz azaltılmasına rağmen yine de bu sınırlarda kalınca Nadolol tedavisi sonlandı. Nadolol ve tedavisi sırasında bütün hastalarımızın sistemik kan basıncında etkili düşme gözlemlendi.

Çalışmamızın amacı bütün vakaları 6 hafta tedavi süresince gözlemekti. Ancak vakalarımızdan 7'si 6 hafta süreyle izlenebildi. 5 vaka 5 hafta, 3 vaka 4 hafta, 4 vaka 3 hafta, 2 vaka da 2 hafta izlenebildi. Bunun sebebi sistemik kan basıncı değerleri normale düşen hastaların taburcu edildikten sonra kontrola gelmemelerine bağlıydı.

Tedavi sırasında hastalarımızdan ikisinde baş dönmesi, birinde ishal, ikisinde genel yorgunluk hali, dördünde de bradikardi tespit edildi.

Bütün vakaların tedavi öncesi ve sonrasında sistemik kan basıncı, kalb atım hızı değerleriyle, Nadolol dozu ve yan etkilerini gösteren táblo aşağıda sunulmuştur.

T A R T I S M A : Nadolol, kardiyak aritmilerin tedavisinde başarıyla kullanılmaktadır ve farmakolojik çalışmalarla propranolola nazaran bazı avantajlarının olduğu gösterilmiştir. Yapılan çalışmalarla miyokard fonksiyonunun depresyonunda propranolola göre 20-30 misli daha az etkili olduğu gösterilmiştir (4). Nadololun propranolola göre daha uzun yarınma ömrüne sahip olduğu ve bu nedenle daha az sıkılık verebilceği belirtilmektedir. Çalışmamızda Nadololu günlük tek doz halinde verdik.

Propranolol ve bazı diğer beta bloker ajanlar plazma renin aktivitesini düşürürler. Nadolol ise plazma renin aktivitesini değişik şekilde etkiler. Bazı beta bloker ajanlar (Propranolol dahil) yüksek plazma renin aktivitesi olan hastalarda daha etkilidir. Bu ajanların terapötik etkileri ile renin supresyonu arasında pozitif ilişki kurmak mümkün olmuştur. Nadolol ise yüksek veya düşük renin aktiviteli hastalar da kan basıncını düşürür, bununla birlikte plazma renin aktivitesini düşürmez. Bu sonuçlara göre nadololun antihipertansif etkisi renin anjiotensin sistemi tarafından etkilenmediği görülmüştür (6). Bizim çalışmamızda renin seviyesi ölçümü yapamadığımız için bu konuda bir katkıda bulunmamızı mümkün olmamıştır.

Nadololun miyokard kontraktilitesini yansitan pramatrelere ve miyokard iletimine etkileri köpeklerde araştırılmış ve doz ile bağımlı olarak aort basıncı ve sol

ventrikül basıncının maksimum yükselme hızı orta derecede düşmüştür, sol ventrikül diastol sonu basıncı orta derecede yükselmiştir. Nadololun iletim üzerine belirgin etkisi olmuştur (7). Biziñ vakalarımızdan 4'ünde bradikardi (% 19) gözlandı.

Nadololun farmakokinetik yarı ömrü 24 saat, farmakodinamik yarı ömrü ise 39 saatdir. Açılık yaralarda tokluk durumları Nadololun absorbsiyonunu etkilemeyecektir. Ağızdan alınan Nadololun % 25'i idrar, % 75'i fezesle atılmaktadır. Böbrek fonksiyonu bozuk olanlarda renal salınım, kreatinin klirensi ile ilgilidir (8). Vakalarımızdan kronik böbrek yetersizliği olanlarda doz 80/mg/günde (bir tablet) uygulanmış ve doz artırılmıştır. Nadololun yan etkileri ve yan etkilerini

Yapılan çalışmalarla yeni geçirilmiş kalb bloku, kalb yetmezliği, ileri kalb kapığı bozukluğu, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, psöriyazis ve diyabetes mellitusu olanlara beta blokerlerin verilmemesi gerektiği bildirilmiştir (9). Biz vakalarımızı tedavi öncesine bu yönünden tatkik ettik ve yukarıda sayılan bozukluğu olanları çalışma kapsamına almadık.

Yapılan çalışmalarla Nadolol tedavisi sırasında 502 vakadan 14'inde bradikardi, 6 vakada ekstremité soğukluğu, 4 vakada hipotansiyon, 10 vakada yorgunluk, 9 vakada baş dönmesi, 3 vakada diyare görüldüğü bildirilmiştir, 532 vakadan toplam 7 sinden bu yan etkilerin gözlendiği belirtilmiştir (4). Vakalarımızdan dördünden bradikardi, ikisinde baş dönmesi, birinde diyare, ikisinde de yorgunluk gözlandı. Bu yan etkiler 24-48 saat içinde kayboldu.

Hipertansiyonlu hastalarda yapılan Nadolol tedavisinin, placebodan anlamlı derecede etkili olarak kan basıncını düşürdüğü ve etkinliğinin hipertansiyonun şiddeti ile ters orantılı olarak arttığı çeşitli kayınlarda belirtilmiştir (3,4,6,10). Çeşitli araştırmacılar thiazid türü diüretiklerin antihipertansif ilaçların etkinliklerini artırıldığını, antihipertansif ajanlarla kan basıncının istenen düzeye düşürülemediği durumlarda tedaviye diüretiklerin eklenmesinin faydalı olacağını belirtmiştir (11).

Biz vakalarımızdan ikisi dışında kan basıncında etkili bir düşme olduğunu gözledik. İki vakamızda kan basıncı 160 mg/gün Nadolol'a rağmen istenen düzeye düşmeyince günde bir tablet Bendroflumethiazid tedaviye ekledik. Daha sonra bu vakaların da kan basıncında düşme gözledik. İki vakamızın ikinci haftadan sonra kontrola gelmedikleri için kan basınclarını takip edemedik.

Vakalarımızın sistemik kan basıncındaki etkili düşme genellikle tedavinin 3-4 haftalarında oldu.

Sonuç olarak Nadolol ile tedavi ettiğimiz vakaların çoğuluğunun sistemik kan basınclarında özellikle diastolik basınçlarında etkili bir düşüş olduğunu, geçici ve nadir yan etkiler dışında önemli bir yan etkinin meydana gelmediğini, hastaların ilaç iyii tolere ettiğlerini müşahade ettik.

İşte böylece nadololun yan etkileri ve yan etkilerini gözlemeden ilaç kullanmak en iyi yöntemdir.

SUMMARY

EFFECT OF NADOLOL IN TREATMENT OF HYPERTENSION

Findings of patients all of which were hospitalized between September 1981 and january 1982 totally twenty-one, administration Nadolol and with hypertension were presented in his Paper. The data before and after treatment were discussed.

K A Y N A K L A R

- 1- Prichard, B.N.C.: Beta Adrenoceptor blocking agents and hypertension. Brit. Med. Jour. 1964/1, 1227-1228.
- 2- Morgan, T.O., Robert, S., Carney, S.L., Lovis, W. J., Dogle, A.E., Brit. J. Clin. Pharm. 2, 159-164, 1975.
- 3- Ladislav Volicer, M. D., et al: Effect of Nadolol Treatment of hypertension, The J. of Clin. Pharm. Feb. 1979, 137-147.
- 4- Mahendr, S., Kochar, M.D.: Ktreatment of essential hypertension with Nadolol. Current therapotic research, vol 28, nu 2, Aug. 1980, 218-229.
- 5- J. H rrera, R. A., et al.: Elimination of Nadolol by patients with renal impairment. British J. of Pharm. Tab 17, 1979.
- 6- David, A. J., et al.: Nadolol, a once daily treatment for hypertension, Multi-Centre Clinical evaluation. British J. cf Clin. Practice 211-221, 1979.
- 7- Gerhard, H.M. D., : Initial experinece with a new long acting beta blocker Nadolol, in hypertensive patients. The J. of Med. Res. Int. Tab. 5, 1979 (7,33).
- 8- Norman, K., Hollenberg, et al.: Beta adrenceptor blocking agents and the Kidney. British J. of pharm. Tab. 18, vol 7, 1979.
- 9- Prichard, BNC, Gillam, HMS: Treatment of hypertension with Propranolol Br. J. Med. 1; 7, 1969.
- 10- Duchin, K. L. et al: Beta blockade with Nadolol and its effects on blood pressure.in hypertension. Br. J. Pharm. 7: 1995, 1979.
- 11- El Mehairy, MM., et al.: Long-term treatment of essential hypertension using nadolol and hydrochlorothiazide combined. Br. J. Pharm. 7: 1995, 1979.